

Uredništvo: uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 23-61-23-64. Glasilo naročnina 25 litr, za inostranstvo 40 litr. — Ček, rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.894 za inostranstvo. Izključno sodelovanje za oglašje in izposajevanje: UPI S. A. Milano. Rokopisov ne vračamo.

SCLOVENECE

AVGUST - 1944

23
SREDA

Weiterhin erbittertes Ringen im Westen und Osten

Weitere durchgebrochene deutsche Kampfgruppen aus der Normandie in unseren Linien — Ueber das Nordufer der Seine gesetzter Feind zum Stehen obracht — Erbitterte Kämpfe um Toulon — Neue feindliche Durchbruchsangriffe in Italien — 200 Sowjetpanzer im Süden der Ostfront abgeschossen

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 22. August. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

In der Normandie wurden weitere Teile unserer aus dem Raum nördlich Argentan durchgebrochenen Kampfgruppen hinter unsere Linien aufgenommen.

Bei Lisieux und südlich Evreux griff der Feind mit starken Infanterie- und Panzerkräften an. Nach harten Kämpfen gelang ihm im Raum westlich Lisieux ein Einbruch in unsere Abwehrfront, gegen den Gegenangriffe angestellt sind. Westlich und nördlich Dreux konnte der Gegner erst nach erbitterten Kämpfen wenige Kilometer nach Norden Boden gewinnen.

Der bei Mantes auf das Nordufer der Seine übergesetzte Feind wurde durch unsere Gegenangriffe zum Stehen gebracht.

Gegen den Seine-Absehnitt südlich Paris vorrückende feindliche Kräfte wurden von unseren Sicherungskräften in den vorgeschobenen Stellungen abgewiesen.

In Südfrankreich drängt der Feind unseren Absatzbewegungen zwischen der Küste und der Durance nach Westen scharf nach. Um Toulon toben erbitterte Kämpfe. Bei Aix und im Tal der Durance wurden feindliche Kräfte im Gegenstoß geworfen.

Im französischen Raum wurden bei mehreren Säuberungsunternehmen 229 Terroristen im Kampf niedergeschlagen.

Schweres V1c Vergeltungsfeuer liegt auf London.

In Italien nahm der Feind seine Durchbruchsangriffe in den adriatischen Küstenabschnitt in den gestrigen Mittags-

stunden nach starker Artillerievorbereitung wieder auf und konnte sich in den Besitz einiger Höhenstellungen setzen.

Im Süden der Ostfront stehen deutsche und rumänische Truppen südwestlich Tiraspol sowie zwischen Pruth und Sereth in schwerem Ringen mit starken Infanterie- und Panzerkräften der Sowjets. Im Verlauf dieser Kämpfe wurden bisher 200 feindliche Panzer abgeschossen.

Südwestlich Mielec dauern erbitterte Kämpfe an.

In den Weichselbrückenköpfen, sowie nordöstlich Warschau, beiderseits Wilkowischken und bei Raseinen wurden feindliche Angriffe zerschlagen.

Erneute Angriffe der Bolschewisten bei Bauske und im Einbruchsraum westlich Modohn brachen am entschlossenen Widerstand unserer Divisionen zusammen.

Westlich des Pleskaner Sees setzten die Sowjets ihre heftigen Angriffe fort. In den wenigen Einbruchsstellen wird noch gekämpft.

Durch Jagdflieger und Flakartillerie der Luftwaffe wurden an der Ostfront 43 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Bei Angriffen feindlicher Bomber auf ungarisches Gebiet brachten deutsche und ungarische Luftverteidigungskräfte 9 feindliche Flugzeuge zum Absturz.

Unterseeboote versenkten aus Geleitzügen und in Einzeljagd 7 feindliche Schiffe mit 40.000 BRT sowie drei Bewacher und ein Motorkanonenboot. Außerdem wurde ein feindliches Flugzeug abgeschossen.

Še nadalje ogorčeni boji na zahodu in vzhodu

Nadaljnje nemške bojne skupine so se prebile iz Normandie za nemške črte — Sovražnik, ki je prekorachil severni breg Seine, zadržan — Ogorčeni boji za Toulon — Novi sovražni prebijalni napadi v Italiji — 200 sovjetskih oklepnikov uničenih na jugu vzhodnega bojišča

Führerjev glavni stan, 22. avgusta. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja:

V Normandiji smo spravili za naše črte nadaljnje dele bojnih skupin, ki so se prebile s področja severno od Argentana.

Pri Lisieuxu in juž. od Evreuxa je napadel sovražnik s močnimi pehotnimi in oklepniškimi silami. Po hudih bojih mu je na področju zahodno od Lisieuxa uspel vdor v našo obrambno črto, proti kateremu so v teku protinapadi. Zahodno in severno od Dreuxa je uspešno nasprotniku šele po ogorčenih bojih da je napredoval za nekaj kilometrov proti severu.

S protinapadi smo zavrli sovražnika, ki je prišel pri Mantesu na severni breg Seine.

Sovražne sile ki so tipale proti južno od Pariza ležečemu odseku Seine, so naši varovalni oddelki odbili v prednjih postojankah.

V južni Franciji sovražnik močno pritiska za našimi, proti zahodu vrščimi se odmikalnimi premiki med obalo in Durance. Za Toulon divjajo ogorčeni boji. Pri Aixu in v dolini Durance smo s protisunkom vrgli nazaj sovražne sile.

Na francoskem področju smo pri več očistevalnih nastopih uničili v boju 229 teroristov.

Težak povračilni ogenj na London se nadaljuje.

V Italiji je sovražnik včeraj opoldne po močni topniški pripravi zopet

prišel s svojimi prebijalnimi napadi na jadransko obalnem odseku. Uspešno mu je, da se je polastil nekaterih višinskih postojank.

Na jugu vzhodnega bojišča stoje nemške in romunske čete jugozahodno od Tiraspolja ter med Prutom in Seretom v težkih bojih z močnimi pehotnimi in oklepniškimi sovjetskimi silami. Med temi boji smo doslej uničili 200 sovražnih oklepnikov.

Jugozahodno od Mielca se nadaljujejo ogorčeni boji.

V predmostjih ob Visli ter severovzhodno od Varšave, na obeh straneh Vilkoviških in pri Rosijenijsu smo odbili sovražne napade.

Ponovni boljševiški napadi pri Bausku ter v vdornem področju zahodno od Modohna so se zrušili ob odločnem odporu naših divizij.

Zahodno od Pskovskega jezera so nadaljevali boljševiki svoje silovite napade. Za nekaj redkih vdornih mest se še bijejo boji.

Lovski letalci in protiletalsko topništvo v sestavi letalstva so sestrelili na vzhodnem bojišču 43 sovražnih letal.

Pri napadih sovražnih bombnikov na madžarsko ozemlje so sestrelile nemške in madžarske protiletalske sile devet sovražnih letal.

Podmornice so potopile iz ladijskih spremiljav in pa na prostem lovu 7 sovražnih ladij s 40.000 tonami ter tri stražarske ladje in eno motorno topničarko. Poleg tega so sestrelile neko sovražno letalo.

kot tudi severnoameriška vlada popolno odgovornost za prekršitev mednarodnega prava zaradi bombniškega napada na bolniško ladjo.

Nemška vlada zaradi tega pričakuje, da bo podvzeta takojšnja preiskava glede bombardiranja bolniške ladje »Freiburg« ter da ji bodo o izidu te preiskave poročali. Nemška vlada zahteva nadalje izrečno zagotovilo, da bosta britanska in severnoameriška vlada ukazali svojim silam, da se morajo najtlačje držati veljavajočega mednarodnega prava in da bodo ti ukazi tudi izpolnjeni.

Amsterdam. Prvega septembra bodo razširili angleški zakon o vojni službi na vse Francoze, ki ne pripadajo francoskim oddelkom, javlja »Exchange Telegraph«. 1. novembra pa nameravajo pričeti Angleži z regrutacijo Francozov.

Amsterdam. Kakor javlja agencija Reuter iz Washingtona, je poudaril ameriški zunanji minister Hull v ponedeljek ob odprtju mednarodne varnostne konference v Dunbartonu Oaku, da bodo, če bo treba, uporabiti po vojni za vzdrževanje miru tudi silo.

Berlin, 21. avgusta. V Normandiji so se nadaljevali vso nedeljo ogorčeni boji na področju Trun-Argentan. Nemške čete so z žilavo zagrizenostjo nadaljevale s svojimi napadi na višinski planoti pri Chamboisu.

Nasprotnik je skušal z napadi z juga in severa zožiti bojni lok, vendar je dosegel le nepomembne uspehe. Pri težkih bojih na področju Falaisa se je te dni posebno izkazal nek oddelk »Tigrov« orožja SS. Ko je po najtežjem bobnečem ognju in silnem bombardiranju vdrla v nemške postojanke neka kanadska oklepniška skupina, so poklicali »Tigrov«, da bi e protinapadom očistili vdor. Kljub temu, da so bili ves čas pod najtežjim ognjem, so prišli nepoškodovani v bitko, prestregli napredujočega sovražnika ter uničili 17 oklepnikov. S tem je zvisl ta oddelk »Tigrov« v nekaj dneh število uničenih britanskih oklepnikov na preko 100 ter je pri tem izgubil le tri lastne oklepnike.

Severno od Truna vse tja do izliva reke Vires so Kanadčani na več mestih močno napadli, da bi motili nemške odmikalne premike. Pri tem je bilo očiščenih nekaj vdornih mest. Področje, ki je bilo prepunašno nasprotniku, je dva do sedem kilometrov globoko.

Drugo težišče je bilo v nedeljo zopet na področju severno od Dreuxa. Tu je skušal sovražnik, čigar mostišča ob Seini so zaradi takojšnjih nemških protukrepov zajezena, razširiti svojo bojno črto vzdolž Seine same. Iz Vernona je sunil proti severozahodu proti Grillonu in iz Mantesa proti jugovzhodu v smeri proti Mauldri in Orgevali, dvema malima rekama, ki se stekata v Seino. Na obeh odsekih je naletel nasprotnik na žilav nemški odpor.

Vzhodno od Chartresa so preložili Amerikanci, ki so bili pri Rambouilletu močno potolčeni, svoj pritisk na obe cesti, ki se nahajata južno od tod ter poslali svoje izvidniške oklepnike na področje južno in jugovzhodno od Arpajona. Sovražnik, ki je bil pri Pithiviersu prestrežen, skuša vzhodno od Orleansa najti južno od tod na področju Orleanskega predora nove možnosti za vdor. Vsi ti sovražni nastopi med Loiro in Seino kažejo, da namerava sovražnik razširiti svojo napadalno bazo proti loku srednje Seine.

V Bretaniji sovražnik tudi nadalje ni napadal. Bombardiral je nemška obalna oporišča, ne da bi prešel k napadom.

Nasprotno pa je bil sovražnik na južnofrancoski obali zopet zelo delaven, da bi razširil svoje mostišče med Cannesom in Hyeresom proti severu in zahodu. Na severu pritiska proti Verdunu, na zahodu vzdolž Arca proti Aixu. V zelo težkih bojih se je posrečilo Angloamerikancem doseči nekaj uspehov. Po izgub polnem izjavljenju njegovih napadov na področje severovzhodno od Toulona sovražnik na tem odseku ni več napadal. Kra-

Berlin, 22. avgusta. Že več dni naraščajoča delavnost Sovjetov na jugu vzhodnega bojišča, ki se je kazala v številnih krajevnih izvidniških nastopih, se je zgostila v večje napade ob spodnjem Dnjestrju in ob Prutu. Prvo žarišče je ležalo južno od Tielhine, kjer je skušal sovražnik po poldrugurni topniški pripravi napasti na ozkem bojišču s številnimi oklepniki in bojnimi letali podprtimi strelskimi divizijami. Drugo pa na področju Jasija. Nemške in romunske čete so takoj pričele s protinapadi proti vdoru, ki so jih napravili Sovjeti. Zaradi takojšnje obrambe se je večina napadov ob Dnjestrju in med Prutom in Seretom izjavila še pred nemškimi postojankami. Težki boji se nadaljujejo.

Ob Karpatih vse tja do področja Sanoka ni bilo nikakih večjih bojev. Boljševiki vzdržujejo svoj pritisk z močnimi oddelki, ki jih podpirajo z oklepniki in letali. Po prvotnem napredovanju so jih branilci s protinapadom vrgli nazaj.

Jugozahodno od Mielca je sovražnik silovito napadel. Nemški protukrepi proti globljemu vdornemu mestu so v teku.

Ob velikem Vislinem loku so se boji prav tako ojačili. Na vdornem področju zahodno od Baranova so se krvavo zrušili močni protizahodu usmerjeni napadi. Severnozahodno od tod se pridobili Nemci s protinapadom nekaj ozemlja, ob severnem robu pa se je osvobodila začasno obkoljena nemška bojna skupina. Dalje proti severu je napadel sovražnik iz nižine ob Visli pri Kazimjercu s petimi strelskimi divizijami ter je prvotno napredoval. Protinapadi so v teku. Tudi jugovzhodno od Varke so napadli Sovjeti znova s petimi divizijami in z več oklepniškimi polki, ne da bi mogli premagati odpor žilavo se brančlih nemških čet. Povečani napor boljševikov med Karpati in področjem pri Varšavi jim kljub vsemu niso prinesli zaželeno operativne gibalne svobode.

Severnovzhodno od Varšave so se borile nemške čete z različnim uspehom med železnico v Malkinijo in med Bugom, dokler jim ni uspelo prestreči močno napadajoče boljševike.

Pri Vilkoviških je silovitost sovražnih napadov v splošnem nekoliko

Boji na področju Trun-Argentan

jevni napadi pri Hyeresu so bili brezuspešni. Da se bo napad na Toulon v kratkem ponovil, je razvidno iz težkega obstreljevanja in bombardiranja La Cioté, neke male luke med Toulonom in Marseillesom. Iz močnega bombardiranja, na katerega so nemške baterije uspešno odgovorile, je razvidno, da namerava izvršiti nasprotnik tu nova izkrcanja, da bi s tem vezal nemško obalno obrambo.

Boji v južni Franciji

Berlin, 22. avgusta. Na južni francoski obali je uspešno nasprotniku, da je med stalnimi boji na področju med obalo in reko Verdon napredoval proti spodnjemu toku Durance. Čeprav zadržujejo njegovo napredovanje ogorčen odpor posameznih

oporišč, cestne zapore in protinapadi, se je vzdolž Arce pomaknil proti Aixu in v smeri proti severu proti južnemu robu Provansalskih Alp. Poskusi, da bi ob obali prodrl dalje proti zahodu, pa so se kljub močnemu obstreljevanju z morja izjalovili. Toulon in La Ciotat sta bila pod močnim topniškim in letalskim ognjem. Silovit topniški dvoboj se je razvil v nedeljo zvečer pri Toulonu, koder je pričelo britansko-ameriško brodovje, sestavljeno iz bojnih ladij, devetih križark, več rušilev in torpedovk obstreljevati nemške obalne baterije. Nemško mornariško topništvo je odgovarjalo ter je zažgalo neko bojno ladjo in neko križarko, poškodovalo pa neko nadaljnjo križarko in dve torpedovki.

Ojačen odpor med Loiro in srednjo Seino

Berlin, 22. avg. V nedeljo izvršeni proboj nemških severno od Argentana stoječih oddelkov proti vzhodu je bil rezultat 48 urnih težkih obrambnih bojev in protinapadov. Do skrajnosti odločena bojna volja nemških vojakov je uspešno zmagala nad nadmočnimi sovražnimi silami. Kanadce, ki so pred tremi dnevi s Truna prodrli proti jugu in jugovzhodu, so zgrabili nemški oklepniki z boka in od zadaj ter so skupno z napadi z zapada prebili sovražni obkolitveni obroč. Že prej so bili med Gouffernskim gozdom in Trunom napadajoči nemški oddelki vedno znova zabijali vrzeli v sovražne zaporne črte. Zato so morali angleški dopisniki že v petek razočarano priznati, da obkolitve več ni in da je tajinstveno, kako se je to zgodilo. Vsi Nemci so imeli čas, da so se peš mirno umaknili iz obkoljenega žepa. Britanski radio pa je še javil: »Nemci se bore kot divji, večino svojih oklepnikov in topov so spravili iz obkoljenega žepa. O kakem popuščanju njihovega odpora nikakor ne moremo govoriti.«

Vzpostavljena zveza med nemškimi zapadno in vzhodno od Divesa stoječimi oddelki pomeni, da so bile zaman vse velike sovražne žrtve, s katerimi so hoteli popolnoma zaključiti obkolitev.

Poleg oklepniškega oddelka SS oklepniške divizije »Adolf Hitler«, ki je sama uničila preko sto britanskih oklepnikov, je bila v poslednjih dneh posebno uspešna SS oklepniška divizija »Hitlerjugende«. Že ob pričetu obrambnih bojev ob cesti Caen-Falais je v borbah proti kanadskim četam in poljskim plačancem uničila v treh dneh 223 sovražnih bojnih voz in s tem zvislala število oklepnikov, ki jih je uničil na invazijskem področju SS oklepniški zbor »Leibstandarte«, na 1420. Sedaj so ti oklepniški oddelki skupno z oklepniškimi in pehotnimi

Solan. Turški trgovinski minister je imel pri otvoritvi neke razstave v Izmirju govor, v katerem je poudaril številne gospodarske težkoče, ki bodo sedaj zadele Turčijo.

Zeneva. »Kdor leti v Varšavo, leti v smrt«, piše v nekem članku lista »Daily Herald« iz južne Italije. Od petih ameriških bombnikov, ki so iz južnoitalijanskih oporišč odleteli v Varšavo, da bi prinesli upornikom orožje, se vsakokrat ni vrnilo po eno letalo. Tudi ostala letala, ki so se vrnila iz teh poletov, so bila vsa težko poškodovana.

Die Brillanten für Sepp Dietrich. Der Führer verlieh am 6. August das Eichenlaub mit Schwertern und Brillanten zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an SS-Oberst-Gruppenführer und Generaloberst der Waffen-SS Sepp Dietrich, Kommandierender General des SS-Panzer-Korps »Leibstandarte SS-Adolf Hitler«, als 16. Soldaten der deutschen Wehrmacht. Der Führer hat SS-Oberst-Gruppenführer Dietrich die Auszeichnung am gleichen Tage persönlich überreicht.

Briljanti za Seppa Dietricha. 6. avgusta je podelil Führer hrastov list z meči in briljanti generalnemu polkovniku orožja SS Seppu Dietrichu, poveljujočemu generalu oklepnege SS armadnega zbora »Leibstandarte SS Adolf Hitler« zbor 16. vojaku nemške vojske. Führer mu je to odlikovanje še istega dne osebno izročil.

(Aufn.: Balg-Atlantic.)

Od 20. avgusta dalje
zatemnitev od 21 do 5

Sovjetska veleofenziva prestrežena

Berlin, 22. avg. Vojni poročevalci vitez von Schram nam prikazuje, kako je bila zavrtta sovjetska veleofenziva:

Sovražnik je na vzhodu delal vedno v polnem obsegu. Najprej se je fanatično boril, se prav tako ogorčeno branil in divje napadal. Svoje čisto grozovite človeške in stvarne izgube je sprejemal popolnoma mirno. Letos je pričel boljševo s splošnim napadom. Njegovo vojaško vodstvo je hotelo letos pozimi in spomladi razbiti najprej južni del vzhodnega bojišča, da bi vdor na Balkan. Ko so bili Sovjeti aprila dokončno in krvavo zaustavljeni na Karpatih, pred Jasijem in ob Dnjestr, so se znova oborožili, da bi napadli tudi sredino vzhodnega bojišča ter po njenem razbitju vdrl v Nemčijo. Pričetek splošnega napada je bil zvezan z invazijo na zapadu, da bi na ta način izsilili odločujoče udarce na vseh evropskih bojiščih z mnogo večjo premočjo kot prej. Ta odločujoča splošna ofenziva se je pričela 22. julija. Bilo jo je pričakovati. Pač pa je sovržnik večje prikril razdelitev svojih sil in smeri nameravane napada. Zlasti pri Vitebsku mu je zato uspelo, da je nastopil s tako ogromno premočjo, da je kljub ogorčenemu odporu in najhujšim bojem po nekaj dneh raztrgal nemško bojno črto. Nemško vodstvo in nemške čete so storili vse, kar so mogli. Čete so vedno znova vztrajale v navalih, se prebijale skozi sovražnika, ki jih je prehitel s svojimi hitrimi oklepniškimi silami ter so ga drževale ob gornjem Dnjestr, na smolenjski avtomobilski cesti, ob Dvini in ob Berezini, toda sovražnik je udaril s svojimi močnejšimi motoriziranimi silami vedno vmes, dočim je ozemlje srednjega odseka — zmehnjava močvirij in neprehodnih gozdov, ki je bila polna močnih tolp — preprečilo sistematično odmakniti. V tem hudem času, dva ali tri tedne po izbruhu veleofenzive, so bile nemške čete navezane zgolj na sposobnost svojih vodij, svojih poveljujočih generalov in divizijskih poveljnikov. Mnogi izmed njih so se osebno žrtvovali v borbah. V prvem tednu julija je posredala sovjetska veleofenziva na sever, sredi meseca pa se je razširila tudi na jug, vse tja do Karpatov. Kazalo je, kot da sovražnik ni mogel zavreti. Bojišče se je hitro premestilo v Litvo ter preko vzhodne meje Generalnega gubernementa, nato v vzhodno in srednjo Galicijo. Vseposvobod so bile ogorčene borbe. Toda odmakniti premiki teh dni so temeljili že na operativnem načrtu. Sovražnik sedaj predvsem ni več uspeval, da bi prehitel ali odrezal večje nemške bojne skupine. V zadnjem tednu julija je postala obrambna bitka znova izredno silovita. Zagrabila je vse področje med Karpati in Finskimi zalivom, se raztegnila tudi že proti vzhodnopraski meji, preko Buga in Sana, v veliki loči Visle ter v galicijski predgorji tja do karpatških prelazov. Zveza med bojiščem južno od Varšave ter v Litvi je bila nekaj časa pretrgana. Velika bitka, ki se je razvnela na širini tisoč kilometrov, je dospela na višek svoje krize ter je kazala, da stremi s temeljno brzino po odločitvi. Toda prav v teh dneh, konec julija in začetek avgusta se je

prilavil obrat, ki ga sovražnik najbrže ni pričakoval. Kajti tedaj so se pričele kazati posledice ukrepov feldmaršala Modela, vrhovnega poveljnika najhujše prizadetih odsekov bojišča in generalnega polkovnika Guderiana, kot novega šefa generalnega štaba vojske. Nemške oddelke so sistematično zbrali v skupine, sposobne za boj, ter prešli v protinapade. Z obsežnimi prepuščitvami in s dovozom svežih sil so ojačili najbolj ogrožene odseke bojišča. Operativni duh in odločna volja sta poživila pobudo na nemški strani. Odpor se je ojačil. Odmikalni premiki so bili tako urejeni, da so izčrpavali sovražnika, mu zadajali naraščajoče izgube in vodili do izgradnje strnjene bojne črte. Z naraslimi oskrbovalnimi vezmi so dosegli boljše polagoma kljub ali pa morda prav zaradi svojega fanatičnega pošiljanja svojih čet v borbo kulminacijsko točko svoje napadalne moči. Danes še ne moremo podrobno poročati o nemškem postopanju za ustavitve sovjetske veleofenzive. Njegova tajnost pa leži predvsem v odločnosti, ki je prevladala vse vojake in generale. Poleg tega je imelo veliko vlogo visoko vojaško znanje nemškega vodstva. Okrog konca julija pa tja do pričetka avgusta, ko se nemški narod ni neupravičeno bal za vzhodno Prusijo, je nemško vodstvo že vedelo, da se pripravljajo preokret in nova utrditev nemškega vzhodnega bojišča. Od pričetka avgusta so nemški protikuropi rodili svoje sadove. Na severnem robu Karpatov je padlo pri obkolitvi neke močnejše sovjetske bojne skupine v nemške roke 181 topov, vzhodno od Varšave pa je bil odrezan in popolnoma uničen tretji sovjetski oklepniški zbor. Sovjetske oklepniške izgube so v pričetku avgusta presegle število 4000. Tako se je nova bojna črta postopoma utrdira. Naravne ovire Karpatov in odsek ob Visli so slično, kot močvirne nižine in jezera na severu, ki so jih utrditvi le koristili. Boji seveda še trajajo. Kljub utrditvi bojišča v velikem se vrše še ogorčene borbe za zarišča in za posamezna vdorna področja. Izravnavna bojna črta je tu in tam še potrebna. V Litvi, Estoniji in Latviji, pred vzhodno Prusijo, na področju zapadno od Bialystoka, pred Varšavo, ob predmostjih ob Visli in na ozemljih zapadno od Baranovca se razvneajo slično kot v Karpatih predgornju vedno novi ogorčeni boji, ako skušajo močne sovražne napadalne čete vdreti ali celo prebiti bojno črto.

Vedno znova opažamo tekoča ojačenja Sovjetov. Pri naraščajočem pritisku bo treba premagati nadaljnje kritične in napete položaje, bosta morala vodstvo in vojaštvo napeti vse sile do skrajnosti. Sovražnik bo gotovo prej ali slej pričel z novo veleofenzivo. Toda njegov veliki poskus, da bi ostal v gibanju in da bi podrl vso nemško obrambo, se je izjalovil. Vzhodno bojišče in njegove armade so ostale kot celota nedotaknjeni in v teh tednih ne bodo slabši, temveč močnejši. Precejen del iniciative je zopet na nemški strani. S svežim orožjem, novimi četami in z zadostno municijo so dobili vodstvo in vojaštvo sredstva za razbitje nadaljnjih sovražnih ofenziv.

Moskva je kriva varšavskega upora

Švedski list potrjuje izvajanja nemškega časopisja

Stockholm, 21. avgusta. Švedski list »Morgen Tidningen« objavlja dalje poročilo svojega londonskega dopisnika o poljskem uporu v Varšavi. V tem poročilu ugotavlja krivdo Moskve ter popolnoma potrjuje izvajanja nemškega časopisja, češ da so Sovjeti z napadnim navajanjem vojaških dejstev povzročili brezizgleden upor proti nemški posadki.

Po poročilu lista »Morgen Tidningen« je izdal vodja podtalnega gibanja general Bor, ki je prejel tozadevno polnomočje od poljske begunske vlade v Londonu, dne 1. avgusta ob peti uri popoldne ukaz za boj v Varšavi. Od takrat, tako ugotavlja švedski dopisnik, se zviža londonsko časopisje v svojih komentarjih kot bolnik z vročico. Tipljejo v temi in ne vedo kaj naj napravijo v zvezi s ponovnimi klici na pomoč za strelivo in gradivo.

Doslej sta pisala o tem le »Daily Worker« in »News Chronicle«. Polfašistična poljska vlada v Londonu je izdala iz prestižnih razlogov povelje za upor, da bi politično in vojaško speljala Moskvo na led.

Kakor ugotavlja švedski dopisnik v britanskem glavnem mestu, zadeva Moskvo in poljskega generala Bora skupna odgovornost za varšavske dogodke. Gotovo je, da je sovjetska radijska oddajna postaja Kosziusko od 2. junija do 30. julija neprestano po-

zivala Varšavo, naj zagradi za orožje. Ko je bila Varšava 30. julija ogrožena od Sovjetov z vzhoda, severa in juga, je sporočila radijska postaja: »Prebivalci Varšave, zgrabite za orožje in napadite Nemce. Vsi se morajo priključiti podtalnemu gibanju. Milijon varšavskih prebivalcev mora postati milijon borcev za osvoboditev Varšave in za poraz vsiljivcev.«

Nato podaja švedski dopisnik iz črpnih poročil londonske poročevalske službe o bojih v Varšavi, kjer se je upornikom najprej posrečilo zasesti nekatere mestne predele, dokler niso posegle v boje nemške oklepniške divizije, ki so bile na potu proti vzhodu, si priborile prehod preko Visle ter vrgle Sovjete nazaj. Uporniki so se morali stisniti na ozek prostor, ker so bili Nemci kar se tiče gradiva v veliki premoči. Istočasno z obupnimi klici na pomoč je pričela sovjetska radijska postaja Kosziusko obtoževati upornike, da so politični borci iz zasede ter vojaški idioti. 5. avgusta je skočil s padalom nad Varšavo sovjetski stotnik Kalugin ter je poslal Kremlju preko Londona poročila o položaju, zaradi česar je Stalin tako obljubil Mikolajcziku pomoč za Varšavo. Sovjeti pa so bili potisnjeni nazaj in britanska letala so odvrгла premo orožja.

»Hrvaška je življenjsko sposobna«

Zagreb, 21. avg. »Hrvatski narod« prinaša pod naslovom »Moč dejstev« uvodnik ravnatelja za propagando Iva Bogdana, v katerem med ostalimi piše: »Dejstvo obstoja hrvatske države, njeno priznanje po nekaterih velislah, nadalje obstoj hrvatske vojske, mednarodno priznanje hrvatskega denarja, ki notira tudi na borzah sovražnih dežel, vse to so dejstva, ki se jih ne da podcenjevati. Z njimi računajo prijatelji in sovražniki. Če na eni strani propagirajo Angloamerikanci Subašića kot bivšega hrvatskega bana, so to nehotena priznanja nasprotni strani, da je treba upoštevati voljo hrvatskega naroda.

Bogdan navaja nadalje več nevtralnih časopisnih poročil, ki govorijo o sa-

mostojnosti Hrvaške kot o neki samo po sebi razumljivi stvari. Tako piše »Courier de Geneve«: »Unitarizem na področju bivše Hrvaške je zastarel in povratek k njemu bi pomenil neskončno nadaljevanje državljanske vojne.« Člankar končuje z ugotovitvijo, da so taka priznanja neposredna posledica triletnega obstoja in delovanja hrvatskega naroda.

Hrvatje so pod najtežjimi okolnostmi dokazali svojo življenjsko sposobnost. To je istočasno dokaz, da bo hrvatska država po vojni v srečnejših razmerah obvladala vsa vprašanja notranje in zunanje politike. Samo eno je potrebno: vzdržati v boju pod vodstvom Poglavnika.

Odredba

o razpustu Gospodarske zveze, z. z. o. j., in Kmetijske družbe, z. z. o. j.

Zaradi racionalizacije smatram za potrebno, da odstranim sedanjo razcepjenost v kmetijskem zadružništvu, ki stvarno ni upravičena. Zato

o d r e j a m

na osnovi čl. 8 in 9 naredbe Vrhovnega komisarja na operacijskem področju »Jadransko primorje« o ustanovitvi kmetijskega poverjeništvu za Ljubljansko pokrajino z dne 22. januarja 1944, št. 17, Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani št. 81/12 iz 1944, naslednje:

Čl. 1. Gospodarska zveza, z. z. o. j. v Ljubljani, in Kmetijska družba, z. z. o. j. v Ljubljani, se razpuščata.

Čl. 2. Za izvedbo likvidacije se postavlja kot likvidatorja Gospodarske zveze Anton Perčič, Paradišče 6, Kmetijski družbi Jože Černe, Ljubljana, Vodnikova 133. Likvidatorima pripadajo vse pravice vseh zadružnih organov zadrug, ki jih zastopata.

Čl. 3. Likvidatorja se pooblašata, da preneseta vse aktivne in pasivne zadrug, ki jih zastopata, kot celoto (univerzalna sukcesija) na Glavno kmetijsko blagovno zadrugo z. z. o. j. Ta prenos se izvrši na osnovi vmesne bilance, ki se mora sestaviti.

Iz Gorice

Slovenske narodne varnostne straže pridno na delu. Ne mine skoraj dan, da ne bi posamezne postojanke slovenskih narodnih varnostnih straž v Gorici in soški dolini dosegle prav lepih in razveseljivih uspehov s svojimi nastopi proti banditskim izkoreninjenjem in ostali sodrgi, ki se klavi vsa razcapana in usiva po hostah in planinah. Zadnji taki nastopi so bili na Banjski planoti, kjer se je utrdil tkzv. »IX. banditski korpus«. Rdeči »generali«, vedno dobro zavarovani v zaledju, pošiljajo v prve vrste vedno od vseh strani pritepeno in nalovljeno rajo ter ji zabijujejo, da mora vztrajati na odkazanem prostoru do zadnjega moža. Medtem ko »generali« že navadno ob prvih streljih pobegnejo v varnejše kraje, je navadno moštvo prisiljeno čakati na svoje uničenje. Ker pa imajo tudi »navadni zemljani« še vedno rajši življenje kot pa smrt, jo tudi ti navadno ucvro, samo če se jim ponudi najmanjša priložnost. Da bi pa beg banditskega moštva preprečili, so jih rdeči »generali« pred zadnjim vojaškim nastopom na Banjski planoti enostavno zazidali v bunkerje. V njih so jim pustili samo majhne odprtine za zrak in line za strojnice. Pa tudi ta ukrep ni dosti zalegal. Udarci nastopajočega moštva je bil tako silen in nepričakovan, da je banditska obramba prav kmalu odpovedala ter je bil »IX. korpus« na mestu samem razbit in potolčen. Enote slovenskih narodnih varnostnih straž so ob tej priliki zaplenile veliko vojnega materiala. Več banditov se je tudi predalo.

Velika smola »verskega referenta« Mikužu. Bandit »versk. referent« dr. Mikužu so postala tla na Dolenjskem že davno prevroča. Domobranci na Dolenjskem so mu pripravili že marsikatero neprijetnost. Že marsikdaj je moral pred njimi bežati, kar so ga nosile noge. Verjetno se je na tem svojem pohajkovanju po hostah že toliko izuril v teku, da bi lahko nastopil že tudi pri tekmar. Ker pa je dr. Mikužu seveda navajen tudi na »buržojsko« življenje in bi rad užival v popolnem miru tudi kako urico počitka, je zapustil »nehvaležno« slovensko ljudstvo na Dolenjskem ter se preselil med bandite na Primorsko. Pa tudi tam si je izbral najvarnejše mesto na Banjski planoti. Pri tem je seveda pozabil, da so tudi na Goriškem slovenske narodne varnostne straže, ki prav tako neusmiljeno trebijo komuniste kot domobranci po Dolenjskem in Notranjskem. In tako je moral doživeti tudi velik poraz banditov na Banjski planoti. Pri teh vojaških nastopih je komaj odnesel pete. Bežal je v samih spodnjih hlačah, strajco, kolar in suknjič s križem in veliko rdečo zvezdo na rokavu pa je kar pustil ter so potem vse to zaplenili fantje iz toliminske posadke slov. narodnih varnostnih straž. Ta dogodek dokazuje

Iz tolovajskih zapiskov

V večernih urah 15. avgusta je tolovajska tolpa v bližini Reke napravila izpad, ki pa se je ponesrečil tako zelo, da jih je vseh 20 padlo. Pri preiskavi njihovih papirjev so mogli dognati, da so bili tolovaji po večini iz Istre. Med njimi je bil tudi 20 letni študent Armand Opasni iz Pulja. 5. marca je zapustil svoje rodno mesto in je v petmesečnem delovanju med razbojniki prednjačil v umori in poboji, da je navsezadnje postal politkomisar. V svojih zapiskih je raznemoval vsak dan nov zločin in točno zapisoval, kje so se gibali in kaj so delali.

V njegovem dnevniku je videti pravi zločinski sadizem, ki se je morda večal vsak dan bolj, ker ga je večala lakota. Tako v zapisku z dne 15. julija beremo: »Sedim na nekem gorskem vrhu in vidim pod seboj Reški zaliv. Spominja me na moj dom in na moje rodno mesto. Predčerašnjim sem pojedel malo prežganke, večeraj kosček mesa, danes pa prav nič. Od lakote se mi vrta in bojim se, da se bom sesedel.« Prvi gotovo je ta svoj dnevnik skrbno skrival pred očmi svojih »tovarišev«. Vsakomur je težko priznati, da je lačen in če ob misli na svoj dom narekuje domotožje lakota, je zadosten dokaz, kako propadajo vsi tisti izvržki, ki brezobzirno morijo in ropajo, kjer koli morejo. Samo en stavek nam pove, da jih ne uničuje le orožje in junaštvo idealnih fantov, ki duhovno in fizično uničujejo komunizem, ampak jih upropada tudi lakota, ki je najhujša sovražnica vsakega človeka,

viti po stanju z dne uveljavljenja te odredbe. Prenos se izvrši naslednji dan. S podpisom predajne listine velja likvidacija za zaključeno.

Čl. 4. Z vpisom izbriša v zadružnem registru po izvršeni likvidaciji pridobe v Gospodarski zvezi včlanjene zadrug in podružnice Kmetijske družbe, katerim se s tem prizna pravna osebnost, članstvo Glavne kmetijske blagovne zadrug z vsemi pravicami in dolžnostmi, ki izvirajo iz tega članstva po zadružnih pravilih. Istočasno preneha obveza jamčenja članov razpuščenih zadrug.

Čl. 5. Vsi imovinski prenosni po čl. 3 so prosti davkov in pristojbin. Isto velja tudi za izvedbo teh ukrepov potrebne vpise in siceršnja pravna dejanja.

Čl. 6. Zakonske določbe, ki nasprotujejo predpisom te odredbe, se v tem primeru ne uporabljajo (čl. 8 gori navedene navedbe o ustanovitvi kmetijskega poverjeništvu za Ljubljansko pokrajino).

Čl. 7. Ta odredba stopi v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani.

Prezident: Div. general: Rupnik

je, da bo Mikužu slaba predla tudi na Goriškem ter da se bo tudi tam moral potikati iz kraja v kraj in begati kot preplašena divjad, dokler tudi on ne bo padel v roke pravici ter odgovarjal za krvavo zmedo in revolucijo, ki jo je oznanjal po naši deželi.

Komunisti povsod enaki. Iz Vrsna nam poročajo, da so komunisti nedavno na zverinski način ubili uglednega posestnika Skočirja. Toda to jim še ni bilo dovolj. Nekaj dni po umoru tega zavednega in uglednega kmeta in narodnjaka, so prišli k onesrečeni družini ter ji pričeli govoriti, da so vse novice o umoru »navadna laž«. Hišnega gospodarja in rednika številne družine so baje odpeljali samo v »internacijo« na osvobodeno ozemlje. Sedaj mu baje lahko tudi sporoče kako narolič. Zanj tudi lahko oddajo njegovo najboljšo obleko in čevlje ter še druge stvari. Takih »osvobodilnih« metod so se sedaj pričeli posluževati komunistični krvniki slovenskega naroda pri nas vedno bolj. Ni dovolj, da pobijajo najboljše naše ljudi, domaćini jim morajo potem še izročiti njihove obleke, perilo in čevlje ter na ta način podpirati podivjanje svojat. V nekaterih krajih so pričeli tudi izsiljevati »podpisovanje« posojila za narodno osvoboditev. Nekaterim ljudem so poslali bone kar za 100.000 lir. Na ta način jih pač žele »osvoboditi« še zadnje lire, ki jo premorejo, da bi jih potem še laže strahovali in tlačili. Ljudje si povsod žele čimprejše ustanoviti postojanke slovenskih narodnih varnostnih straž.

Stoletna Hruševka umrla. Na Hrušici so minuli teden pokopali »Marjana iz Hrušice« — kot so jo vsi poznali. Nič posebnega ne bi bilo v tem dogodku, če bi Marjana ne bila sto let stara. Še pred letom je bila prav čvrsta in je brala knjige brez nocočnikov. Vsi, ki so jo poznali in slišali iz njenih ust dogodke starih časov, bodisi iz njene otroške ali dekleške dobe, so jo spoštovali in gledali v njej korenino domače zemlje. Kako se je Marjana žalostila, ko je slišala nad Hruševsko šumo pesem strojnic in gledala v strahu in trepetu, kako je zemlja sprejela v naročje mrtva trupla mladih in krepkih fantov, ki so morali umreti v cvetu svoje mladosti, da bi mlajši rod mogel živeti v pravem krščanskem in slovenskem duhu. Že dolgo si je želela smrti, posebno se je pritoževala takrat, kadar so umirali mladi, češ da bi njih življenje moglo koristiti več, kakor njeno. Zdej pa je tudi ponjo prišla božja poslanika, ki jo je rešila stoletnega trpljenja na zemlji in vsi, ki so jo poznali in spoštovali, želijo da bi pri Bogu našla plačilo za vse dobro, ki ga je storila na zemlji.

Branica. V Braniški dolini so komunisti priredili svoj »miting«. Ljudi so z orožjem prisilili, da so morali iti poslušati njihove govornike. Med drugimi je govoril tudi Vilfan, ki je znova izjavil, da je komunizem.

Otlila. Komunistični roparji so prejšnji teden v Otlici javno ustrelili pet članov svojih oboroženih oddelkov. Ustrelili so jih zato, ker so godrnjali čez neenakost in razlike, ki pri tolovajih vladajo med vodstvom in navadnimi člani.

Oddaja fižola. Goriški pokrajinski urad objavlja, da se bo v prihodnjih dneh začela oddaja suhega fižola. Za vsaki 0,25 ha zemlje bo treba oddati 4 kg fižola.

Gospodarstvo

Samo hrvatski nazivi tvrdk. Vse tvrdke, ki so vpisane v trgovinski register na Hrvaškem, morajo izpremeniti svoje firme v izključno hrvatske. Nazivi kot salon, špediter itd. morajo do konca tekočega leta izginiti.

Hrvatski boj proti črni borzi. Hrvatska vlada je postavila posebnega komisarja za boj proti črni borzi in je ob tej priliki objavila poseben poziv, da je to zadnji poziv in da bodo v bodoče izrekanе drakonične kazni proti črni borzi, ki mora biti uničena.

Varčevanje s tokom na Hrvaškem. Da bi se zmanjšala poraba električne toka, bo moral v bodoče vsak potrošnik za vsako kilovatno uro potrošene toka nad dodeljeno količino doplačati poleg predpisane cene še 50 kun. Poleg tega se bo potrošnikom tudi ukinila dobava toka, dokler ne bo

Iz Trsta

Iz duhovniške službe. C. g. Ivan Zufić je bil imenovan za nadomestnega župnega upravitelja na Katinari: Vlado dimir Valentić za kaplana v Kubeđu; Rastislav Josip Udovičić za kaplana v Buzetu; dosedanjí kaplan v Buzetu Stanislav Macuka pa za župnega upravitelja na Humu.

Preimevanje nekaterih ulic. V letih po prvi svetovni vojni so spremenili imena mnogih ulic v Trstu, ki so nasile svoje ime, odkar so nastale. Zaman je bilo vse prekanje in merodajnim krogom ni bilo moči dopovedati, da bi dajali nova imena novim ulicam. Zdej pa bodo vrnili imena ulicam, katerih nazivi so imeli pomen v tržaški zgodovini. Ciano v trg ob spet Borzni trg kot je bil od kar je bila tam postavljena borzna palača, zgrajena po načrtih arhitekta Molarija, leta 1806. Cesta Viktorja Emanuela III. bo spet Korzna cesta, kot se je imenovala že od leta 1783, ko so tam pod gubernatorjem grofom de Brigido vzile kočije ob času karnevala. Trg Umberto I. bo Trg sv. Antona, saj se je imenoval tako že prej, ko je leta 1849 posvetil novo cerkev Sv. Antona tedanjí škof Legat. Stara cerkev, ki je bila zgrajena leta 1771, je bila podrla leta 1827, ker je bila premajhna in primeri z bogastvom novega mesta, ki se je tam širilo. Ulica kraljice Jelene bo preimenovala v Miramarekovo cesto, saj pelje k Miramaru; obala kraljice Jelene v obalo Barkovlje. Cesta kraljice Margerite v Justinjanovo, trg prestolonaslednika Umberto v trg Kraljevega hriba, kar so imena, ki so jih nosile ulice ne le pred to vojno, ampak že tudi pred svetovno vojno.

Požrešni tatovi. V trgovino Hermana Birolle v ulici Cerreria 14 so vlomili neznaní zlikovci in odnesli 224 kg sladkorja, 3 kg in pol pravega mletega popra, 30 skatle konserv, 28 steklenice žganja, 9 steklenice marsale in 5 steklenice slivovke ter 8 praznih pločevinastih posod.

Umrli so: Santa Kobil por. Marinović, Uršula Budrovič, Marija Spehar por. Merler, Perko Jožef, Lucija Kerševan vdova Vanč.

Razdeljevanje olja. Potrošniki občine Trst in občin, za katere prehrano skrbi tržaški preiskovalni urad, bodo ta mesec prejeli po pol del. olja na vsako živilsko nakazilo.

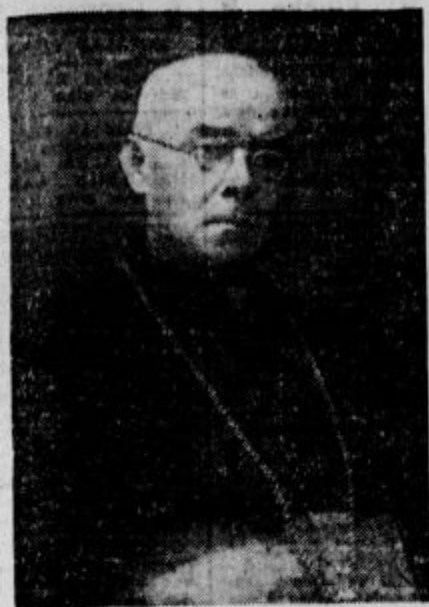
Pravičen ukrep. Pred nekaj dnevi je v Trstu odkrila gospodarska policija veliko črnborsko skladišče, žigar lastnik je bil ing. T. V njem je bilo nakopičenega ogromno materiala vseh vrst, ki se je nato prodajalo po nesramno visokih črnborskih cenah, a čemer si je seveda g. ing. T. napravil ogromno premoženje. Ker je bil vsestranski črnborski član, je imel v skladišču poleg ogromne količine toaletnega mila tudi preko 100.000 metrov raznih tkanin, stotine živalnih in pisalnih strojev. Če kupce steklenic, polnih najfinjših likerjev. Tudi umnja in drugega mu ni primanjlovalo. Oblast, ki si je seveda želela lastnika prišla ogledati to pravilno skladišče, je takoj odredila, da se vse — bilo ga je nekaj tisoč kosov — razdeli ljudem, ki so slučajno ali mimo skladišča. Seveda se ga nihče ni branil, obenem pa so imeli mešani priliko, da so lahko spoznali neodolljivo voljo vrhovnega komisarja dr. Rainerja, da vodi borbo proti črnborskim članom in verižništvu, ki odrata že itak revno prebivalstvo in morata zato biti zatrta.

Utopljenec. So potegnili iz morja v soboto okrog dveh popoldne in so njegovo truplo položili v mrtvašnico splošne bolnišnice. Utopljenec je star okrog 50 let in niso mogli ugotoviti njegove identitete.

Iz Sv. Križa pri Trstu nam poročajo, da je tam prav lepo uspela slavnost v proslavo 50 letnice tamošnjega malega Lurškega svetišča v podružnici cerkvi sv. Roka. Slavnost je trajala od nedelje 13. avgusta do srede 16. avgusta zjutraj. Duhovniško službo je opravljalo 5 duhovnikov in 2 bogoslovca. Pred cerkvijo so postavili dve lepa slavoloka, župna cerkev in podružnica sv. Roka, pa sta bili lepo ozaljšani z venci. Pri glavni procesiji na praznik Vnebovzeta so nosila kip Lurške Matere Božje belo oblečeni dekleta. Najbolj značilno pri celi slavnosti je bilo, da so pri sklepni procesiji nosile kip Matere Božje iste žene, ki so jo kot dekleta prvič nosile pred 50 leti. Slavnosti se je udeležilo mnogo vernikov.

Dopolnilni nabor za letnike 1914-20. Za vse pripadnike letnikov 1914-20, ki se zaradi bolezní ali iz drugih razlogov niso mogli javiti v določenih dneh za njih letnike, se je vršil v sredo 16. avgusta dopolnilni nabor v rojanskí šoli. Prav tako se je vršil v Trzinu ob občini dopolnilni nabor za zamudniki iz občin Tržič, Gradež, Devin, Nabrežina, Foljan, Sredipolje, Ronki, Škocja ob Soči, Sv. Peter ob Soči, Staranec in Turjak.

Prelat Jožef Vole – zlatomašnik

Stolni kanonik prelat Jožef Vole se bo v sredo, 23. avgusta, z jubilejno sveto daritvijo zahvalil Bogu za petdeset let službe v duhovniški službi. Prelat Jožef Vole je bil rojen 22. decembra 1865 v Podkorenju v županiji Kranjska gora. Ljudske, srednje in bogoslovne šole je obiskoval v Ljubljani. V mašnika je bil posvečen 21. julija 1894. Kot kaplan je služboval v Križah pri Trzinu in v Ribnici, kot župnik na Velikih Poljanah in na Rovih. Od 1. 1925 je stolni kanonik. Pri stolnem kapitulju je bil ves čas ob svojem imenovanju za kanonika do 1. 1942 kapiteljski kancelar. Pri škofijstvu pa izvršuje odlične službe: od 1. 1928 je arhidiacon, od 1. 1930 nadzornik za vero in na ljubljanskih ljudskih in

meščanskih šolah, od 1. 1932 škofijski voditelj bratovščine sv. Družine in od 1. 1940 predsednik cerkvenega sodišča. Zlatomašnik Jožef Vole je pa tudi dobro znan slovenski javnosti kot zelo zaslužen mladinski pisatelj. 30 let je bil v vodstvu našega najbolj priljubljenega mladinskega lista »Vrteca«. Od 1. 1902–1918 je bil urednik prof. Antonu Kržiču najzvestejši sodnik, od 1. 1918–1932 je list sam urejeval. Kdo bi našel lepe pesmi in tehtne sestavke, ki jih je v teku let objavil naš zlatomašnik v »Vrtecu«. Kot »slovstveni vrtnar« je vzgojil lepo vrsto mladih pisateljev, sam si je pa pridobil neveljavne cvetke zaslug, ki mu sedaj pristojajo kot zlatomašni šopek.

Prelat Jožef Vole je priredil tudi učbenik »Zgodbe sv. pisma« in objavil mnogo vzgojnih spisov; izmed njih je izdal najvažnejše v knjižni obliki z naslovom »Otroci«. Za naše odre je priredil več iger. Najbolj se je priljubila drama »V božični noči«. Svoj domači kraj Podkorenje je zlatomašnik opisal v posebni knjigi v zgodovinskem in zemljepisnem oziru. Zelo so se prelatu posrečili življenjski pisi raznih osebnosti, izmed katerih so prirejeli mnogi tudi po arhivalnih virih. Prav lepe slovenske spomenike je postavil v »spominih na župnika, popotnika in planinca Jos. Lavtizarja« nedavno umrlemu starosti duhovnikov ljubljanske škofije, ki so izšli pod naslovom »Planški gospode« v »Planinskem vestniku«.

Ako neveljavim rožam priznanj na kulturnem polju prelata Jožefa Vole pridemo do cvetke zaslug, ki si jih je pridobil v vzornem izvrševanju stanovskih dolžnosti, dobimo v resnici šopek, ki je vreden imena »zlat šopek za zlatomašnika«. Cvetke v tem šopku so neveljavne. Bog ohrani zlatomašnika v čvrstem zdravju do nadaljnjih jubilejev! Sedanje cvetke bodo – lepo pomnožene – najlepši kras za biseromašnika. Bog usliši naše prošnje!

Srečni čuti blažene Device Marije, ki so pod križem Gospodovim brez smrti zaslužili palmo mučeništva.

(iz rimskega misala.)

Koledar

Sreda, 23. velikega srpana: Marijino Sreče; Filip Benčič, spoznavalec; Teonila, mučenica; Čahaj, škof. Četrtek, 24. velikega srpana: Jernej, apostol; Ptolomej, škof; Avraha, devica in mučenica; Taelion, mučenec.

Kino Matica

»Nesmrtni valček« ob 16 in 19.

Kino Union

»Za ljubezen ni carine« ob 17 in 19.15.

Kino Sloga

»Gospodar v hiši« ob 16 in 19.

Lekarniška služba

Nočno službo imajo lekarni: mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva cesta 20; in mr. Mayer, Sv. Petra cesta 78.

Spremembe in dopolnitve izvršilnih določb k naredbi o povečanem pridelovanju oljnih rastlin

Na osnovi čl. 2. navedbe Vrhovnega komisarja na operacijskem ozemlju »Jadransko primorje« o povečanem pridelovanju oljnih rastlin z dne 1. marca t. l., št. 21. Službeni list št. 64/22 iz leta 1944, in na osnovi čl. 1. navedbe o upravljanju ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943, št. 4. Službeni list št. 273/86 iz leta 1943,

predpisujem:

Izvršilne določbe k naredbi o povečanem pridelovanju oljnih rastlin z dne 4. apr. 1944, št. 55, Službeni list št. 81/26 iz leta 1944, se spreminjajo in dopolnjujejo takole:

I.

Čl. 2 se spremeni in se glasi: »Za ljubljansko pokrajino se vobče kot oljni rastlini predpisujeta sončnica in ozimna repica. Povsod tam, kjer sončnica ne uspeva, to je v hladnih legah, predvsem v krajih nad 500 m morske višine, se mora namesto sončnice poleg ozimne repice saditi kakšna druga oljna rastlina, predvsem buče.«

II.

Členu 3 se doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »V letu 1945 in v nadaljnjih letih morajo najmanj polovico predpisane množine oddati v semenu ozimne repice.«

III.

Členu 4 se doda za prvim odstavkom nov odstavek, ki se glasi: »V jeseni 1944 morajo najmanj polovico predpisane površine posejati z ozimno repico.«

IV.

Člen 5 se spremeni in se glasi: »Vsaka oseba iz člena 1 je dolžna prijaviti do 20. sept. 1944 pristojnemu občinskemu uradu površino, ki jo je posejala z ozimno repico, do 10. maja 1945 pa z drugimi vrstami oljnih rastlin posejane oziroma posajene površine.«

V.

Člen 6 se spremeni in se glasi: »Občinski urad« pošlje prijave s preglednim seznamom v dvojniku (ime, priimek, bivališče, obdelana kmetijska površina, vrsta in površina zasejanih oziroma posajenih oljnih rastlin) v roku 15 dni pristojni izpostavi Kmetijske zbornice, ta pa urejeno po občinah s sumarnimi pregledi v roku 5 dni Kmetijski zbornici za ljubljansko pokrajino.

Izplačevanje prispevkov pri Pokrajinskem vojaškem uradu

Vojaški urad pokrajinske uprave (Poljanska cesta 2) bo izplačeval dosedanjim upravičencem pripadajoče pristojbine po naslednjem redu:

1. Začasno pokojnino za september 1944 aktivnim članikom, vojaškim uradnikom, podčastnikom in svojem aktivnih vojni ujetnikov od 2.–10. septembra 1944;

2. preživnino za mesec avgust 1944 svojcem vojni ujetnikov rezervne vojske, in sicer od 26.–29. avgusta za ljubljano, 30. in 31. avgusta za upravičence izven ljubljane;

3. podporo za mesec avgust 1944 svojcem civilnih internirancev, konfinirancev, in sicer od 2.–5. septembra za upravičence iz ljubljane, od 6.–10. septembra za upravičence izven ljubljane.

Podpora se izplačuje vsak dan od 8–12 in od 15–17, razen sobote popoldne, nedelje in praznikov.

Med izplačevanjem podpor se nove protije ne bodo reševale, niti dajala pojasnila strankam, temveč šele od 11. septembra t. l. naprej.

Izplačevanje 1. septembra odpade, a zaključijo se 11. septembra 1944.

Upravičenci so dolžni predložiti te listine:

a) osebno izkaznico;

b) pošto svojega člana iz vojnega ujetništva, internacije oz. konfinacije, pisano vsaj maja 1944 ali pozneje in naslovljeno na upravičence, ki podporo sprejema (na očeta ali mater od sina; na ženo od moža; na otroke od očeta), ne pa na druge osebe izven ljubljanske pokrajine. Taka pošta mora imeti naslov obeh strank in uradni pečat žig ter se smatra kot uradni dokument.

Ako take pošte upravičenec nima, potem mora predložiti potrdilo rajonske policijske stražnice (za ljubljano) oz. potrdilo pristojne občine (za okolice), da se omenjeni član družine še ni vrnil domov.

Tako potrdilo zamenjuje, edino lahko uradno potrdilo RK, ako navaja, kje se dotičnik nahaja in ako je izdano vsaj meseca maja t. l.

Kdor izmed upravičencev ne more priti osebno, lahko pooblasti pisarno drugo osebo (onkraj ljubljane n. pr. župana, tajnika, uradnika prehrane), katerim naj se izroči tudi vse, kar je pod a) in b) označeno.

Ako občinski organ želi dvigniti pripadajoče prejemke za vse ali več upravičence iz občine, naj se za vse take članke, najhujše se v vojnem ujetništvu, internaciji ali konfinaciji, ki se še niso javili s pošto, napravi skupen seznam, potrjen od župana in tajnika, s pripombo, da se dotičniki še niso vrnil domov. Seznam mora obsegati sledeče rubrike: tek, št., ime in priimek vojnega ujetnika, interniranca ali konfiniranca; ime in priimek upravičenca in št. njegove osebne izkaznice. Za tiste osebe, ki so se javile s pošto, naj se lista predloži.

Pripominja se, da se bo denar izdal edino proti predložitvi navedenih dokumentov.

c) Ako upravičenec prejema podporo za več oseb v družini, je take dokumente predložiti za vse članke iz družine.

Druškim interniranim, konfiniranim ali priprtihi razvrščenim in nerazvrščenim uslužbencem države, pokrajine ali drugih javnih in pomočnih ustanov ne pripada niti preživnina niti sploh kakšna podpora pri tukajšnjem uradu.

Pokrajinski vojaški urad.

rični pregledi v roku 5 dni Kmetijski zbornici za ljubljansko pokrajino.

V Ljubljani, dne 19. avgusta 1944.

Prezident div. general:

Rupnik.

Drabne novice

Za pokojnega Fortunata Majdliča bo ob drugi obletnici njegove smrti slovesna sveta maša zadušnica v stolni cerkvi sv. Nikolaja v petek, 23. avgusta, ob 7.

Duhovne vaje za duhovnike v Domu duhovnih vaj bodo še v naslednjih dveh: od 28. avgusta do 1. septembra; od 11. do 15. septembra; od 23. do 29. septembra in od 2. do 6. oktobra. Za oba tečaja v avgustu je še vedno prostih in nekaj še tudi za one v septembru. Prosimo za pravočasno prijavo. Podrobnejša navodila glej v škofijskem listu 13. maja, str. 44.

Domobranec, udeleženec II. častniškega tečaja, so ob svojem obisku zavoda za alepe otroke v Kočevju zbrali za podporni sklad za alepe mladino vsoto 219 lir. — Prišrna hvala!

Opozorilo. Uprava policije je po svojih organih ugotovila, da kopalci ob ljubljani, Malem grabnu, Grubarjevem prekopu in Gluščiči kljub že objavljenemu opozorilu še vedno samovoljno uporabljajo za sončenje in za razne športne igre tudi zemljišča zasebnikov in jim tako povzročajo obšutne škodo na travnikih in njivah. Zato se vsi kopalci opozarjajo, da ni dovoljeno kopati se, sončiti se in prirejati športne igre na krajih, ki niso za to izrecno določeni in označeni. Uprava policije bo po svojih organih strogo nadzirala izvrševanje gornjega opozorila in bo vsak, ki ga ne bo upošteval, klican na odgovor in kaznovan. — Uprava policije v Ljubljani, dne 14. avgusta 1944.

Originalne platnice za Zbornik almake pomoči 1944 bo po izvirnem načrtu v polpitarni izdelala knjigovodnica Ljudske ti. skarne. Kdor boče dragoceno knjigo vezati, naj jo odda v knjigovodnici.

Čistilno kopališče Zavoda za socialne varovanje v Ljubljani bo od 23.–27. t. m. zaprto zaradi enačenja.

Ravnateljstvo I. ženske realne gimnazije v Ljubljani vabi vse učne osebe, da se zglasijo v pisarni v sredo, 23. t. m., v dopoldanskih urah od 8–12.

Zemski ostanki, nepozabna upraviteljica v Zapotoku gde. Minke Kalan pokopajo od srede julija na staroslokem pokopališču, sveto daritev za njeno plemenito dušo pa bomo opravili v četrtek, 24. t. m., ob 7 pri Mariji Pomagaj z Brezji.

Odvaljaj čaj »PLANTA« dobite v vsaki lekarni.

Kdor je izgubil denarnico z denarjem, ki dobi na frančiškanski portil. Oglasi naj se med 13–14 pri Geratiču.

Od 20. avgusta dalje zatemnitev od 21 do 5

Obvestila Prevoda

Delitev krompirja

V ponedeljek, 21. t. m. so začeli deliti za potrošnike mesta Ljubljane nove nakaznice za krompir.

Brki, ki do prejme te nakaznice naj takoj dvigne 3 kg krompirja na odrezke št. 1 2 in 3 nakaznice za krompir.

Zamudniki si lahko nabavijo po 1 kg krompirja na »Avg. 27« avgustove osnovne živilske nakaznice še do 24. t. m.

Krompir bodo delile naslednje tvrdke: Nabav. zadruha dr. slovenskega — Cesta 800 lot Lj., Nabav. zadruha dr. uslužbencev — Vodnikov trg, I. Del. konz. društvo — Kongresni trg, Kmetijska družba — Novi trg, Gospodarska zadruha, Bleiweisova c., Gregor — Tyrševa c., Marinko — Prisojna ul., Sarabon — Zaloška c., Nicklsbacher — Pražakova, stojnice na Pogarjarjevem trgu ter trgovine s sadjem in zelenjavo.

»Oddajnišne skupine Jadranske primorje«

RADIO LJUBLJANA

Dnevni spored za 23. avgust:

7 Poročila v nemščini — 7.10 Jutranji pozdrav, vmes 7.30 Poročila v slovenščini — 9 Poročila v nemščini — 12 Plošče — 12.05 Glasba za premor — 12.45 Koncert nižejskega orkestra — 14 Poročila v nemščini — 14.10 Vsakemu nekaj — 17 Poročila v nemščini in slov. — 17.15 Otroško uro vodi Slavica Venecija — 17.45 Capriole — 18.30 Lahihi nog — 19 Slovenske naprave poje tercet sester Dobriškovih — 19.30 Poročila v slovenščini — 19.45 Razgledi — 20 Poročila v nemščini — 20.15 Morikajeva pesmi pojeta sopranistka Majda Zakrajšek in baritonist Dušan Pertot, pri klavirju L. M. Skerjanc — 21 Eno uro pri družini Strause — 22 Poročila v nemščini, napovedi sporoda — 22.15 Prenos sporoda nemških radijskih postaj.

Iz Novega mesta

Nesreča poštarja. Pred dnevi je novomeški poštar G. Gregorčič Ignacij ustavil znanca, ki se je peljal z vozom proti Ločni ter z njim govoril. Med pogovorom je stopil z leve noge na oke kolese. Naenkrat pa sta vola, ki sta bila v voz zaprežena, potegnile in Gregorčiču je noga zašla med kolesne ročice. Kolo mu je nogo zlomilo nad gležnjem. Bil je takoj prepeljan v bolnišnico Usmiljenih bratov v Kandiji, kjer pa so mu morali nogo zaradi prehude krvavitve odrezati.

Poškodba z razstrelivom. Kupljenik Franc iz Dolenjega vrha, občina St. Peter, star 17 let, je z mlajšim bratom našel letalski naboj, katerega je mlajši brat z železom udaril. Naboj je eksploziral. Franceta je eksplozija nevarno ranila na trebuhu. Zdravi se v kandijski bolnišnici. Ponovno opozorilo in svarilo: ne igrajte se z razstrelivom!

Nesreča pri obiranju hrušk. 13letni Kerna Leopold iz Sela pri Šmarjeti je obiral hruške, pa je nesreča hotela, da se mu je zlomila veja. Pade je s hruške, si zlomil v stegnu nogo in dobil še stranski poškodbe. Tudi ta ponesrečenec se zdravi v kandijski bolnišnici.

Dogodki in novice današnjega dne

NOVI GROBOVI

Neža Adamič. V Ljubljani je umrla gospa Neža Adamič roj. Kozar, zasebnica. Blaga mati leži na mrtvaškem odru na svojem domu v Bolgarski ulici št. 30, od koder jo bodo prepeljali v kapelo sv. Petra na Zalah v sredo, 23. t. m. in jo istega dne ob pol štirih pospremili k zadnjemu počitku.

Franc Gregorčič. V Ljubljani je preminul Franc Gregorčič, zvan. drž. žel. v p. Pogreb bo 24. avg. ob štirih pop. v kapeli sv. Frančiška, k Sv. Križu. Najrajna počivata v miru, vsem njunim dragim naše iskreno sožalje.

ZGODOVINSKI PABERKI

23. velikega srpana

1. 1217 je ogrsko-hrvaški kralj Andrej II. prišel v Split, kjer se je hotel vkrcati na ladje, da bi se odpeljal v Palestino borit z neverniki. Andrej je bil mlajši sin kralja Bele III. Oče mu je na smrtni postelji naložil dolžnost, da naj gre osvoboditi Sveto deželo. S tem je hotel modri mož preprečiti preprič med obema bratoma, katerih starejši Emerik mu je sledil na prestolu. Po očetovi smrti pa je mladi Andrej zbral z denarjem, ki ga mu je izročil oče za križarsko vojsko, čete in se upri bratu Emeriku. Posrečilo se mu je, da je utrdil svojo oblast v hrvaških deželah, a končno je bil premagan. V tem pa je bolelni Emerik umrl in doložil brata Andreja za varuha svojemu mladoletnemu sinu Ladislavu, ki je pa kmalu sledil očetu. V dobi teh borb med bratoma so se Benečani s pomočjo križarja polastili Zadra, pristanišča na vzhodni jadranski obali. Ko se je Andrej končno le odločil izpolniti svojo obljubo in oditi v Palestino, ni imel potrebnih sredstev. Državljane vojske je izčrpala kraljeve blaginje. Da bi si zagotovil prevoz preko morja, se je kralj odpovedal vsem svojim pravicam do Zadra v korist Beneč. Benečani so nato kralja in njegovo vojsko prepeljali do palestinskih obal. Križarska vojna kralja Andreja II. je le majhna epizoda v orjaškem spopadu krščanskega in muslimanskega sveta v visokem srednjem veku. Končala se je brez posebnega uspeha, kralj se je vrnil

v domovino po kopnem mimo Carigrada. Medtem ko se je ogrski kralj mudil v Sveti deželi, je arabski kralj Štefan poslal k papežu poslanca s prošnjo, naj mu pošlje kraljevo krono. Papež je želel ugoditi in po svojem legatu okronal Štefana za prvega srbskega kralja. Ko se je Andrej vrnil domov, je našel državo v zelo žalostnih razmerah, zlasti velike težave mu je delalo visoko plemstvo. Končno je moral kralj na pritisk plemstva izdati 1. 1222 »zlati bulo«, v kateri je zajamčil nižjemu plemstvu svobodo in pravice. Kasneje je zlata bula postala temelj ogrske ustave, nanjo sta se sklicevala Zrinjski in Frankopan ob priliki svojega upora, ukinjena je bila šele po turskem porazu pred Dunajem —

1. 1268, je bil pri Tagliacossu poražen poslednji potomec nekdanjih gospodarjev Južne Italije Štaufov-Konradin. Zmagovalec Karel Anžurinski ga je dal usmrtiti.

Opozorilo

Posivamo vse lastnike konj in goveje živine v Ljubljani (znotraj bloka), da v enem tednu prijavijo »Prevodno« količino sene, ki ga bodo morali uvoziti za prehrano svoje živine do konca aprila 1945. Seno za konje je treba navesti posebej. Pri proračunu se sme vzeti 10 kg na konja oz. 12 kg na glavo goveje živine na dan. Odračunati je vso zalogo, kakor tudi vso nadomestno krmo.

Rdeči križ poroča

Posiv. V pakotnem oddelku, Vidovdan. ska 6, naj se zglasijo osebe, ki je poslala paket Hrastarju Gregorju v Auschwitz; v polzvedovalnem oddelku, Marijin trg 5, naj se zglase naslednje osebe ali njih svojeti: Mohor Boris, dr. Namar Emil, Urankar Feliks, Švan Davorin, Berden Milan, Medeničca Svetozar, Hönigsmann Kristina.

Zahvala. RK so naklonili rodbini Karel in Franc Kovač 500 lir v počastitev apokimna blagopok. ge. Bitene Justine; za pakete vojnim ujetnikom imenovana oseba 2000 lir, g. Kehler Angela 500 lir, g. Lavrič Jakobina 500 lir, g. Florjanc A., dr. Ivan Grafenauer, Gracer Frančiška, insp. Wa. ester Jošip in imenovana oseba po 100 lir. Vsem prišrna hvala!

KULTURNI OBZORNIK

Ob Ibsenovih »Strahovih« na Frančiškanskem odru

(Javni nastop učencev Milana Skrbinksa.) Tokrat ne bom pisal o dramah sami in o vseh problemih, ki kar kriče v njej, niti ne o režiserjevi zamisli dela, kakor ji je podal pred predstavo, pač pa se bom dotaknil tega, kar me je, kljub prizadevnosti režiserjevi in kljub mladostnemu zanosu in ljubezni do ustvarjanja, ki so jo pokazali mladi igralci, ves čas predstave motilo.

Nastopila je javno privatna šola igralca in režiserja naše Drame, g. Milana Skrbinksa. In učenec, sam mladi ljudje, so imeli nalogo uprizoriti eno izmed najtežjih dram svetovne književnosti, Ibsenove »Strahove«. Čisto razumljivo je, da tako delo ne more uspeti z začetnimi igralci. Marsikdo bo rekel, da je treba imeti za tak nastop mnogo uvidenosti in da je treba vse težave in vso dobro voljo upoštevati. V splošnem je v naših poročilih mnogo »dobre volje«, ob katero se ta in oni tudi spotika.

»Strahove« so težka, res da znamenita, a problematična drama, ki nam skuša z medicinsko realistično razkriti dejanje. Kljub njeni, predvsem zgodovinski pomembnosti, ni to drama, ki bi je umetniško ne desegalo še mnogo drugih dramskih del. Ibsen je ustvaril v njej

bolne in boleste ljudi, težko in turobno ozračje, nakazal probleme, ki jim ne vidi rešitve. Srečal se je z ženo, z materjo, ki vse žrtvuje za svojega otroka, pa jo v bolni misli muči do smrti z nenaravnimi in nemogočimi zahtevami. To je bolno in za današnji čas nesprejemljivo delo z grobimi, naturalističnimi prijelimi. Morda je kdaj gledalec užival tako predstavo, ne vem, danes vem, da je ne more. Ta temačnost in nezdružljiva vdušja je prav posebno bi za današnji čas, ko nas vendar muči toliko drugih težkih stvari in nas mora umetnost vendar dvigati in dajati moči.

Igralsko je drama izredno zahtevna. Dostojno jo morejo uprizoriti samo veliki umetniki in samo takrat ima predstava res smisel in pomen. Mati je središče drame. To je ena najlepših ženskih postav v svetovni književnosti. Žena z globoko tragiko v sebi, s silno odgovodjo in zatajevanjem, žena, ki je poznala vso bridkost in vso resničnost življenja, ki se žrtvuje vsa in v vsem. Kako more mlada igralka vse to občutiti? Ni ona kriva, ker pač ni dorasla in dozorela za to čudno in svojsko življenje. Zato so ostale predvsem ženske podobe zelo medle, zunanje, samo v glasu in kretnjah pa brez notranje vsebine. Seveda so mogli tudi moški igralci, dasi so močnejši ko ženske, vendar tudi le do neke stopnje rešiti svoje naloge.

Temu in onemu se bo zdelo, da so te besede prečne in pretirane. Nič ne zahteva od prirediteljev, da bi igrali misterij, če ne čutijo po njem potrebe, vendar pa je mogoče najti nešteto lepih in globoko umetniških del, v katerih bi mogli mladi igralci mnogo več doseči. saj kažejo mnogi celo veliko darovitost, in bi s takim delom tudi socialno mnogo več prinesli.

Ko si na vseh področjih prizadevamo, da bi sodobnega človeka dvignili in mu dali luči, ko gre vse za tem, da ohravimo bolne razmere in ustvarimo boljše, pozitivni družabni red, da ohravimo družino, mora pri tem delu tudi umetnost sodelovati, da bo popravila vsaj delno vso škodo, ki jo je pri nas v letih pred revolucijo naredila. O uprizorjenih dramah ne moremo reči, da družino ohranjajo in krepi, ji ne daje moči in soka, ampak jo prebja. Za tako dramo se mi zdi, da bi mogla biti uprizorjena komaj v zaključnem krogu izbranih gledalcev in z izbranimi igralci, če je še to potrebno.

Ob tem primeru postaja človek kritičen ob misli na igralske šole. Ni zadosti umetniška stopnja učitelja, potrebna je tudi pedagog, modrost. Kar ponovno govori o potrebi temeljite vzgoje igral. naraščaja, pa se vendar zdi, da smo zmeraj pri starem. Tolikokrat igrajo vlogo osebni vidiki, koristnosti, včasih močno sebični, pri drugih je samo polno zvenenih besed brez trajnih dejanj, zraven pa pre-

cejnaja mera samoljubja... Vse to niso zdrave razmere. Če resnično hočemo nekaj boljšega, se moramo odpovedati sami sebi in pristopiti k delu, in to tisti, ki so za to poklicani.

Te zaključne misli se porajajo ob tej predstavi in nikakor niso napisane za zadnje prireditelje, zdelo pa se mi je potrebno, da jih enkrat povem. J. P.

Lahkomišljenost brez prime-

re so si dovolili v nekaterih mestih nedaleč od nas premnogi prebivalci ob letalskih alarmih in ob doletu bombnikov. Radovedneži, ki so srečno preživeli že toliko alarmov, ne da bi prišlo do napada, so gledali v nebo in šteli bombnike. Tako se je zgodilo, da so popolnoma nezavarovani doživeli prve padce nepričakovanih bomb in posledice niso izostale. Kaj pravite, kako bi bilo v Ljubljani ob takem presenečenju in če ne bi morda še več nepremišljenih radovednežev objokovalo svojo lahkomišljenost.

Kaj je novega pri naših sosedih?

Z Gorenjskega

Koroška mladina je obiskala Jadransko primorje. V dnech od 31. julija do 7. avgusta je prišla Koroška mladina v spremstvu Antona Anderluha v Jadransko primorje in bila v gosteh pri Gauleiterju dr. Rainerju. Mladina se je ustavila v vseh večjih krajih, prepevala ranjencem v bolnišnicah in si ogledala Miramar in Griljan. Tu jo je Gauleiter osebno sprejel. Mlade koroške pevce je po Trstu in okolici vodil dr. Jungschaffer.

Zenske dopustnice iz zahodnih dežel so bile na Koroškem. V poslednjem času je prišlo na Koroško več skupin žensk iz zahodnih dežel in sicer iz Dusseldorfa. Domačini v St. Veitu, Villachu, Spitalu in Lienzu so prijazno sprejeli te skupine žensk in jim nudili vse ugodnosti, kakršne so zdaj pač mogoče.

Posegajte po brošuri dr. Fr. Grivca: **Narodna zavest in boljše življenje**

S Spodnje Štajerskega

Odlikovanje spodnještajerskega brambovca. Rudolf Novak, skupinski podvodja SS oddelkov, ki je doma iz Laškega pri Celju, je zaradi svoje hrabrosti odlikovan z vojnim zaslužnim križcem 2. razreda z meči.

Cebula — luk na Spodnjem Štajerskem. Na Spodnjem Dravskem polju niže Ptuj je pokrajina, ki jo po domače imenujemo »lukarija«, »lukova dežela«. Domače prebivalstvo namreč naziva čebulo »luk«. Ljudem pravijo »lukariji«. V glavnem spadajo v okrožje, kjer se na veliko prideluje čebula, sledeči večji kraji: Moškarni, Sv. Marjeta niže Ptuj, Sv. Marko, Dornova, Cvetkovi, Gajovi, Špahlja, Formin, Bukovci, Stojnci, Brstje, Osluševci Nova vas, Borovci, Prvenci, Zamušani, Zagajšči Mezgovci Sobotinci I. dr. Prejšnje čase so »lukariji« na posebnih vozovih vozili čebulo, česenj, kumarice, tja gor do Gradca in Celovca si ob nedeljah našel spodnještajerske »lukarje«, kjer jih je na cerkvenih in drugih trgih oblegalo prebivalstvo in si nakupovalo pridelke

rodovitne spodnještajerske dežele. Zgodovinski viri (Slekovci) pravijo, da je čebulo prinesel v te kraje sloviti oskrbnik graščine Dornova pater Fortunat Korpar pred nekaj 250 leti. S prvega so se kmetje branili saditi čebulo, a tekoma let se je čebula iz Dravskega polja izkazala posebno v kuhinjah na Dunaju in drugih velikih mestih kot mnogo boljše kot italijanska ali poljska in postala zelo iskan predmet.

Nova zgradba za moško učiteljsko v Mariboru. Na krasnem zračnem prostoru pod Kalvarijo je dobilo mariborsko moško učiteljsko svoj novi dom.

Iz Hrvaške

Imenovanje novega zagrebškega župana. Po smrti župana Vernerja se je izpraznilo župansko mesto na zagrebški občini. Poglavitnik NDH je sedaj na predlog notranjega ministra imenoval za novega zagrebškega župana Evgena Starešiniča, ravnatelja zavarovalne družbe »Unione Adriatica«.

Varčevanje z vodo na Sušaku. Zaradi stalne suše čutili na Sušaku preejence pomanjkanje vode. Da pa mesto v višje ležečih delih sploh ne bi ostalo brez vode, je ravnatelj mesta vodovoda odredilo varčevanje z vodo. Zaradi tega bodo do nadaljnjega ponoči zapirali vodo v vseh nižjih delih mesta.

Iz Srbije

Srbsko prosvetno ministrstvo nastavlja nove učne moči. Srbsko prosvetno ministrstvo objavlja natečaj za sprejem v državno službo več absolventov visoke ekonomske komercialne šole ter akademije. Nove učne moči potrebuje za mesečanske šole.

Ustanavljanje delavskih kuhinj v Nišu in Smederevu. V Nišu in Smederevu so se v zadnjem času mudili zastopniki starešinstva srbske delovne skupnosti. S krajevnimi oblastmi so razpravljali o potrebi takojšnje ustanovitve delavskih kuhinj, da bo delavstvo v teh po dosedanjih letalskih napadih močno prizadetih mestih zadostno preskrbljeno s hrano.

Predpisi za polaganje izpitov v Srbiji. Srbski prosvetni minister je izdal nove predpise za polaganje srednješolskih izpitov v Beogradu in ostalih srbskih mestih. Po teh predpisih je sedaj omogočeno polaganje izpitov vsem dijakom, ki zaradi letalskih napadov na srbska mesta dosedaj izpitov še niso mogli položiti.

Vsakdanja Ljubljana po kronistovih zapisnikih

Razprava proti dr. Hafnerju preložena

Zdravniški, pravniški krogi in tudi širša ljubljanska javnost se sedaj živahno zanimajo za končno sodbo v procesu proti zdravniku dr. Janku Hafnerju. To kaže tudi velik dotok občinstva v porotno dvorano, ki pazljivo sledi razpravi. — Po nedeljkovi dopoldanski razpravi je bila v prvi vrsti osredotočena na mnenji obeh izvedencev. Prvi je podajal svoje mnenje, ki ga je bil v soboto prekinil, univ. doc. dr. Matko. Branil je tezo avtosugestije oziroma avtohipnoze, koncediral pa je možnost zastupitve z akonitinom. Na koncu je izjavil: »Zahvaljujem se sodnemu dvoru, da je dal priložnost temeljito preiskati ta primer, ki je edinstven pri nas.« Predsednik senata: »Dopustite, da se bili podani gotovi znaki zastupitve z akonitinom?« Dr. Matko: »Dopustim v gotovi meji, da so bili podani znaki za zastupitev z akonitinom.« Univ. prof. dr. Lušicky je nato odgovarjal dr. Matku in uvodoma izjavil, da sta prišla skupno na isto linijo v pogledu resorbtivne akonitina. Poudaril je, da je bil Milan Hafner kot človek miren in zdrav živcev. Bil je res izvršen poskus zastupitve z akonitinom. Doza strupa je bila dovoljna za smrt Milana Hafnerja. Le hitra pomoč je ohranila Milana Hafnerja pri življenju.

Po podanih mnenjih izvedencev so bile zaslišane še nekatere priče o raznih, za proces ne toliko bistvenih okolnostih. Sledilo je nato na popoldanski razpravi čitanje raznih zapisnikov, listin in spisov.

Ko so bili okoli 20.30 v ponedeljek prečitani vsi spisi, je pred zaključkom dokazovanja v smislu kazenskega postopnika branilec dr. Aleš Persin predlagal, da se zaslišijo še nekatere priče, zlasti Kristina Čehova, ki je bila napovedana že v obnovitvenem predlogu.

Kazenski senat je po kratkem posvetovanju sklenil, da se sedanja razprava prekine in preloži na nedoločen čas in da se uradno po zaprosilu sodišča še zasliši omenjena priča pri pristojnem sodišču v Nemčiji. Razprava je bila nato okoli 21 prekinjena.

Stojala za kolesa na živilskem trgu

Ker je zaradi varnosti in reda strogo prepovedano voziti se s kolesi in kolesa voditi po živilskem trgu, obenem je pa tudi naslanjanje koles na tržnice in na drevesa na trgu prepovedano, ker se dela škoda, zato je mestni tržni urad na Vodnikovem trgu ob epomeniku in tudi na cesti ob mesarskih tržnicah dal postaviti stojala za kolesa ter postavil čuvalje, ki jim je za šrambo vsakega kolesa treba plačati po 1 liru; lastnik kolesa pa dobi poseben listek s tem listkom lastnik lahko vedno dobi kolo iz te zadržane in varne šrambe. »Pripominjamo, da mora vsak svoje kolo dati v šrambo, zlasti pa opozarjamo tudi one, ki bi naslanjali kolesa na tržnice ali na drevesa.

da bo vsako naslonjeno kolo uradno shranjeno.

Aretacija drznega vlomilca

Policija je prišla in izročila sodišču drznega vlomilca, 48-letnega ljubljana Jožeta Bernika, ki je v kriminalni evidenci zelo črno zapisan. Nekemu etavbeniku je ukradel velik transmissijski jermen, nekemu gostilničarju na periferiji mesta pa okoli 20 kg masti.

Razne nesreče in poškodbe

V Cetinju rojenega delavca Miljutina Kaledžića je v soboto zadela v Komenskega ulici srčna kap. Prepejli so ga v splošno bolnišnico. — Od kapi je bil zadet posojilniški uradnik v Malgajevi ulici št. 6 Julij Dev. V bolnišnici je umrl. — Pri neki nesreči si je zlomila desna rebra Dora Drnovska iz Zlebov, hčerka tamošnje posestnice. — Jereb Anton, 26 letni elekromonter, si je pri padcu z lestve zlomil desno nogo. — Božena Janežičeva, 36 letna zasebnica, se je pri sekanju drv vsekala v desno nogo. — Suhadolnik Adolf, 38 letni železničar, si je pri padcu zlomil desno nogo.

Sport

SLOVENSKA KOLESARSKA ZVEZA razpisuje dirkališčno zvezno prvenstvo, ki bo v nedeljo, 27. avgusta 1944, na Hermosovem dirkališču z začetkom ob 13.30.

Sporod prireditve je sledeči:

1. senjorji: a) skupina po 4 dirkači, vozi 4 kroge, prvi trije v finale;
2. juniorji: a) skupina vozi 4 kroge, prvi trije v finale; b) skupina vozi 4 kroge, prvi trije v finale;
3. senjorji: b) skupina po 3 dirkači, vozi 3 kroge, prvi trije v finale;
4. juniorji finale vozi 6 krogov (nagrade I, II, III);
5. kolesarke: a) skupina vozi 5 krogov (nagrade I, II);
6. senjorji finale vozi 5 krogov (nagrade I, II, III);
7. prvenstvo juniorjev — dirka ciljev — 12 krogov, vsak četrti krog je cilj, ki se klasificira po točkah, in sicer: 1. pet točk, 2. štiri točke, 3. tri točke, 4. dve točki, 5. eno točko. Končni izid se določi po seštetju dobljenih točk vsakega posameznika (nagrade I, II, III, IV);
8. turisti vozi 5 krogov (nagrade I, II);
9. prvenstvo senjorjev — dirka ciljev — 20 krogov, vsak četrti krog je cilj, ki se klasificira po točkah, in sicer: 1. pet točk; 2. štiri točke, 3. tri točke, 4. dve točki, 5. eno točko. Končni izid se določi po seštetju dobljenih točk vsakega posameznika (nagrade I, II, III, IV);
10. kolesarke: b) skupina vozi 5 krogov (nagrade I, II);
11. juniorji — vozi 5 samo tisti, ki še niso v nobeni točki plasirali nagr. I, II;
12. senjorji — izločevalna dirka — pri vsakem krogu izpade zadnji ekoli cilj vozeči. Za klasifikacijo se bore preostali štiri.

je, ki vozijo še 3 kroge (nagrade I, II, III). Pokal zvezinskega prvaka je preložen, in sicer si ga pribori dirkač, ki je v tem prvenstvu zmagal dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih. Kot častno nagrado poleg pokala dobi prvak tudi športni aviter.

Določbe dirkačev:

1. dirka se vrši po pravilih Slovenske kolesarske zveze;
2. kolesa, razen turistične skupine, morajo ustrezati dirkališnim predpisom, t. j. biti morajo brez zavor in s fiksnim tekotom;
3. za skupino juniorji in senjorji imajo pravico startati vsi verificirani dirkači, ki posedujejo licenco Slovenske kolesarske zveze;
4. vpisnina za senjorje, juniorje, kolesarke in turiste 5 lir s doplačilom 10 lir za nahrbtno številko, kateri znesek se vrne ob povračilu nahrbtnih številke;
5. preteči se vlagajo športni komisiji najkasneje pol ure po končani vožnji dotične skupine z vlogo 25 lir;
6. vsak vozač vozi na lastne odgovornosti;
7. odbor si pridržuje pravico spremembe razpisa.

Dirka se bo vršila le ob ugodnem vremenu.

Upravni odbor Slovenske kolesarske zveze.

Slovenska kolesarska zveza. — Upravni odbor obvešča vse prizadete dirkače, t. j. juniorje, senjorje, kolesarke in turiste, ki nameravajo nastopiti na dirkališčnem prvenstvu dne 27. t. m., da se prijave sprejemajo samo v sredo in četrtek od 18 dalje na izričnu 25K Hermosa. Zato pozivamo vse one dirkače ki še niso predložili dveh slik zaradi verifikacije, da ju brezpopolno predložijo v zgoraj navedenih dneh, ker se poznejše prijave ne bodo sprejemale. — Tajnik Slovenske kolesarske zveze.

KINO »SLOGA« 27-46
Hans Moser
— v prirečni in duhoviti komediji —
»Gospodar v hiši«
Sodelujoči: Maria Andergast, Leo Slezak, Hans Junkermann itd.
PREDSTAVE ob 16 in 19.

KINO »MATICA« 27-41
Film o življenju »kralja« dunajskega valčka in njegovih dveh sinov
»Nesmrtni valček«
Priljubljene svetovnoznane melodije, Paul Hörbiger, M. Andergast, Hans Holt.
PREDSTAVE ob 16 in 19.

KINO »UNION« 27-21
Hans Moser
v odlični, zabavni komediji, v vlogi konfuznega carinskega inspektorja, ki je razkrinjal manipulacije in ljubezenske pustolovščine svojega ministra in nato primoral vse vlado k demisiji...
Smeh in krehot! Smeh in krehot!
»Za ljubezen ni carine«
Hans Moser, Susi Peter, Hans Olden, Elise Elster, Oskar Sima, Th. Danegger, Fritz Imhoff, Josef Elchheim.
PREDSTAVE ob 17 in 19.15.

Raznašalko za Spodnjo Šiško sprejme

uprava »SLOVENCA«.

Predstavite se v upravi »Slovenca«.

Franc Gregorčič
zvanikan dr. žel. v pok.
Pogreb dragega bo 24. avgusta ob 4 popoldne v Zal, kapela sv. Frančiška, na pokopališču k Sv. Križu. Maša zadušnica se bo brala v cerkvi sv. Družine 29. avgusta ob 7 zjutraj. Ljubljana, dne 22. avgusta 1944.
ZALUJOČI OSTALI

Umrla nam je naša ljubljena mama, stara mama, teta in tašča, gospa
Neža Adamič
roj. Kožar
zasebnica
Blagopokojna leži do dneva pogreba v hiši žalosti v Bolgarski ulici št. 30. Pogreb bo v sredo 23. t. m. ob pol štirih popoldne v Zal, kapela sv. Petra, na pokopališču k Sv. Križu.
Ljubljana-Rim,
dne 21. avgusta 1944.
Globoko žalujoči:
Jože, sin; Pavla, hčerka
in ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

Službe
Gospod. POMOCNICA
pridna in poštena za
vsa gospodinjstva dela
se sprejme za 1. septem-
ber. Plača in hrana
dobra. — Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 7361. (b)

Prodamo
KOPALNE CEPICE
damske, velike izhra-
v, v drogeriji A. Kanc,
Zidovska ulica 1. (d)

PEGE IN LISAJ
vam zanesljivo od-
strani »ALBA« krema
DROGERIJA KANC,
Zidovska ulica 1. (d)

Vajenci
Goslin, VAJENCA
oz. vajenke ter točaja
sprejme »Slovenca«. (v)

Poizvedbe
PATENTNI KLJUC
je bil izgubljen v dru-
gi polovici preteklega
tedna. Pošten najditelj
naj ga odda proti pri-
jemni nagradi čimprej
v upravi »Slovenca«. (v)

Objave
DRAŽBA
Dne 23. avgusta 1944
ob 10 dop. bo v skla-
dišču postaje Ljublja-
na dražba enega va-
gona delno zgorale
slame. Skladiščno vod-
stvo. (o)

Pohištvo
PRODAM
zaradi selitve: masivno
kompletno jedilnico iz
orohovine (velika kre-
denca, razglajiva mi-
za, šest foteljev, poli-
ca za knjige in mala
mizica), nadalje leste-
nec itd. Ogled vsak
dan od srede dalje od
15-18 pop. Naslov v
upravi »Slovenca« pod
št. 7430. (b)

Radio
RADIO
5-cevni, najboljša nem-
ške znamke, novjši
model, moderna obli-
ka, zamenjani za po-
gledljiv šivalni stroj.
Naslov pove uprava
»Slovenca« pod št. 7444. (o)

Kolesa
MOSKO KOLO
Športno, pokromani
obroč, gume popolno
nove — kot nove,
ugodno napr. — Na-
slov v upravi »Slovenca«
pod št. 7445. (oo)

DAMSKO KOLO
orig. »Bianche ali pa
»Laganos«, obroč 38
cm, balon, gume, ku-
pin. Ponudbe na upr.
»Slovenca« pod: 38
novoc št. 7448. (oo)

Stroji
STRUŽNICE
(izredna prilika) nove,
rabljene, v razprodaji.
Merkur, Puharjeva &

Zahvala
Vsem, ki so spremili našo mamo
Franjo Kobijevo
roj. Žitnik
veleposestnico v Borovnici
na njihovo zadnjo pot, jim
ponikloni cvetja in z nami žalovali,
srčna hvala. Posebno pa se za-
hvaljujemo za izredno skrb in
nego v njihovi težki bolezni g.
prof. dr. Karlu Lušickiju, pred-
stojniku int. klinike, ge. doc.
dr. Boženi Merljakovi, g. asis-
tentu dr. Dragu Sterletu, g. dr.
Andreju Jenku in č. sestram
usmiljenkam. Kar pa je storila
za našo mamo častita sestra Je-
dert, za to se njej z besedami
ne moremo zahvaliti. Dobri Bog
ji bo povrnil. Zahvaljujemo se
prav tako župniku borovniške-
mu g. Cirilu Jerini, njegovi asis-
tenci, kakor tudi delegatu re-
da oo. jezuitov, čislannemu patru
Dostalu in njegovemu spre-
stvu. Zahvaljujemo se faranom
in vsem, ki so prišli k nam na
mamin pogreb. Od srca se za-
hvaljujemo našemu delavstvu,
ki je dolga leta zvesto živelo v
našo družino in na zadnji poti
tako priščno počastilo družin-
sko gospodinjstvo.
Sv. maša zadušnica bo 25. t. m.
ob 7 v farni cerkvi borovniški.
Borovnica, Ljubljana, Beograd,
22. avgusta 1944.
Družina Kobi

ŽOGA SREČE

Tokrat je Bruck obležal — in bilo je ravno prav, kajti Antonova roka je bila sedaj že čisto brez moči, vendar je bila opravila svoje delo.
Potlej se je tudi Anton zgrudil v naročje zvestega Torkerja.

Anton je zapustil klub, brž ko se je čutil zmagovalca. Sedaj ko je bilo silno vznemirjenje minilo, ga je obšel čuden gnev zaradi senzacionalnih pri-
god tistega večera. Na misel mu je prišlo, da bo Mini neljubo, ko bo slišala o tem — in prej ali slej bo morala že izvedeti. Sploh je bilo čudno, da tisto noč ni bilo njenega očeta v klubu, ko je bil vendar član kluba.

Sel je domov z občutkom, da se bo prav v kratkem nekaj strašnega pri-
godilo; njegove bolečine so bile telesne, toda ta neodoljivi občutek je prihajal iz dna duše.

Na slednji ponedeljek ko je bil popoldne sam v pisarni — Beck je imel oseben pogovor z neko bolno stranko

na njenem domu, je priromal k njemu Stari Ben z velikanskim, težkim zavojem.

»Tole je prišlo notri iz Avstralije!« je rekel. »In zaradi tega sem si mislil, da je najbolje, da ga vam prinesem kar semkaj, gospod Anton.«

»To je jako lepo od vas, Stari Ben,« je odvrnil Anton. A šele ko je sam vzdignil zavoj, je spoznal, kakor prav je čuvaj storil, da mu ga je prinesel v pisarno.

Dal je čuvaju napitnico in odprl zavoj. V njem je našel pismo, in čitanje tega pisma ga je tako presunilo, kakor še ničesar drugega v njegovem življenju. Bil je kar omamljen.

XXXII. poglavje.
Beck gre na čaj.

V tistem trenutku, ko je Anton zakrilil z rokami po zraku spričo osuplosti, ki ga je pismo povzročilo, je stal Beck pred hišo svoje stranke in govoril z nekim človekom, ki je bil v tesni zvezi s tisto osuplostjo — z Danijelom Bruckom.

Ta je bil čudno prijazen.

»Že nekaj časa želim govoriti z vami, Beck,« je rekel. »Veste, o tistih investicijah Karla Mayerja! Tako dolgo me že priganjate, da sem si v resnici moral vzeti časa, da si ogledam to zadevo. Ako vam je drago — listine imam doma — lahko v eni uri uravnava vsa stvar. Skočite k meni v avto in se peljite z menoj na dom na skodelico čaja!«

Da bi bil Beck pravi kriminalni zasledovalec, kakor je opisan v ljudskih romanih, bi bil v tistem trenutku z »zoženimi očmi« pogledal starejšega Brucka, ker pa je bil ravno preprosti Bruck tisti, ki je imel izredno bistre mozgane za bolj navadnim obrazom, se je še dalje vedel, kakor po navadi. Vzle temu pa je hitro mislil. Bil je prepričan, da je vse nekaj drugega, za to smehljajočo se prijaznostjo človeka, ki ga je moral ne samo sovražiti, ampak se ga tudi bati. Bruck je bil 6 t. m. z zadevo tako odlašal in mečkal, da mu je Beck naposled zagrozil, da ga javi kriminalnemu sodišču.

Bruck je nemara šele tisto jutro prejel ono grozilo pismo. Človek bi bil mislil, da bo zbesnel od togote, a vendar se je prijazno smehljajal in povabil Becka na čaj, kakor bi ta bil njegov najboljši prijatelj na svetu.

»Zelo prijazno je to od vas. Z veseljem grem!« je rekel Beck in takoj

stopil v čakajoči avto, kakor bi se bal, da se oni ne bi pokesal z povabilom.

Ko je mogočni avto gladko brzel dalje, je Beck čutil, da ne bi menjal z nobenim človekom na svetu — čeprav je bilo verjetno, da se je vedoma in zavestno podajal v nevarnost. Toda njemu je silno godilo, da je trdo pristal nanj, ne da bi mu obenem dal priliko, da bi se izmuznil. Čeprav je bil prepričan, da je bil Danijel Bruck tako obupan, da se bo težko ustavljal pred kakršnim koli zločinom, je Beck pri vsej svoji prirojeni prebrisanosti čutil skoraj otroško veselje, da bi poskusil dognati, kaj oni prav za prav misli.

Obžalovanja vredna stvar je tista borba, ki se je snoči vršila v Sloginem klubu, je zamoljal Bruck; nemara bo sedaj razburjenje odstranjeno... Toda bojim se, da bo trajalo še teden dni ali še več, preden bo Jakob mogel zapustiti posteljo. Sploh je zdravnik čutil izjavil, da nima upanja, da pojde tako hitro. Moj sin nima samo zlomljene čeljusti, ampak je tudi moralo priti nekaj v kri v tisto rano pod očesom, tako da se je bati zastrupljenja krvi.

»Zal mi je, da to slišim,« je odgovoril Beck kratko. Peljal se je ven, da bi poslušal, ne pa da bi odgovarjal.

»To vam povem,« je nadaljeval pri-
jazni glas, »ker vam bo to pojasnilo, zakaj jakoba nocoj ne bo pri čaju.«

»Ej, z veseljem ga opravičim,« je pripomnil Beck, nato pa je zopet nastal molk. Po vsej priliki obema ni bilo do tega, da bi kaj več govorila.

Cez dvajset minut se je avto ustavil pred sijajnim vhomom v veliko graščino, kjer sta Bruckova že nekaj časa bivala.

Beck je pri tej priči postal pozoren, kar pa je njegovo sumnjo še bolj povečalo, je bilo to, da je postal človek, ki ga je povabil na čaj, še bolj vljuden.

»Lepo domačijo imate tu, Bruck,« je pripomnil Beck, ko je bil v hiši in se oziral okoli. »Moralo vas je stati mnogo denarja. Čestitam! Ste našli zlato jamo ali nekaj takega?«

Danijel Bruck je pomežiknil s svojimi težkimi vekami.

»V zadnjih malo mesecih sem imel srečo v nekih spekulacijah,« je odvrnil.

»Srečo imate!« je pripomnil Beck in brez uspeha skušal potlačiti behtanje. »Gospod Jakob je še v postelji, kajne?«

To zadnje vprašanje je veljalo hišni, ki je čakala, da bi postregla s čajem.

Dekle je bilo videti za hip zbegano. Čeprav se je Beck delal, kakor bi ogledoval nekakšen bakrorez na naprotni steni, je vendarle ujel srdit pomenljiv pogled, s katerim je njegov gostitelj ošinil dekle.